

Skarby z Tumu

Tum pod Łęczycą należy do nielicznych miejsc, które szczycą się utrwaloną pozycją w podręcznikach historii Polski. Zdecydowały o tym ważne wydarzenia w okresie od X do XIII wieku, mające wpływ na ukształtowanie państwa polskiego w średniowieczu. Świadectwem tego są dziś znakomicie zachowane pozostałości grodu z wyraźnie widocznymi fortyfikacjami, a także współczesna z nim tumska archikolegiata romańska.

Wystawa „Obyś żył szczęśliwy...” to efekt badań archeologicznych prowadzonych w okresie millenijnym 1948-1956 i w latach 2009-2011 na grodzisku w Tumie pod Łęczycą. Odkryte tu unikatowe przedmioty pokazują obraz kultury wczesnego średniowiecza, a zwłaszcza okresu Polski wczesnopiastowskiej. Wtedy najstarsza Łęczycza przejściowo odgrywała rolę stołecznego grodu na przełomie XI i XII wieku, o czym wspomina w swojej Kronice Królestwa Anonim Gall. Celem ekspozycji jest zapoznanie się z historią badań oraz odkrytymi w czasie wykopalisk najciekawszymi zabytkami, które świadczą o tym, że gród łęczycki był warownią obsadzoną załogą zbrojną, a także siedzibą kasztelańską i książęcą w czasach dynastii Piastów. Dowodzą tego odkryte militaria, oporządzenie jeździeckie oraz przedmioty związane z funkcjonowaniem w grodzie kancelarii książęcej. O wysokim poczuciu estetyki mieszkańców grodu świadczą ozdoby kobiece, takie jak wykonane ze srebra zausznicze, kabłączki skroniowe, pierścienie czy aplikacje stroju. Jednak najważniejszym prezentowanym zabytkiem, do którego nawiązuje tytuł ekspozycji, jest unikatowy w skali europejskiej srebrny pierścień wielokątny z łacińską inskrypcją +TOT VIVAS FELIX QVOT VIVIT TEPORA FENIX: (Obyś żył szczęśliwy ile czasu żyje Feniks). Z tym wciąż aktualnym przesłaniem, zapraszamy do zwiedzania wystawy.

Jest ona częścią szerokiej oferty kulturalno-oświatowej stworzonej w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi, mającej przybliżyć dzieje jednego z najważniejszych ośrodków państwa Piastów, której najistotniejszym elementem jest udostępniona zwiedzającym w tym roku rekonstrukcja grodu w Tumie. Łącznie z sąsiadującą z nim romańską kolegiatą pw. Najświętszej Marii Panny i św. Aleksego oraz zamkiem kazimierzowskim w Łęczycy stanowią one unikatową namiastkę średniowiecznego krajobrazu kulturowego.

Dzisiejsze obiekty w Tumie i Łęczycy są trafną ilustracją powiedzenia o czasach Kazimierza Wielkiego, który po swoim ojcu Władysławie Łokietku „zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną”. Drewniany charakter tumskiego grodu, zamienionego około połowy XIV wieku na okazały murowany zamek kazimierzowski, najlepiej oddaje przekaz tego powiedzenia.